

2.482

Dr. WALTER SCHÄDELIN

20. I
2982

SELEKTIVNA PROREDA

KAO UZGOJNI METOD ZA POSTIZANJE PRINOSA
NAJVEĆE VRIJEDNOSTI

TREĆE PRERAĐENO IZDANJE

Preveo:
Ing. LJUDEVIT PATAKY

Izdanje
»NARODNI ŠUMAR« — SARAJEVO
1 9 5 6

PREDGOVOR PRVOM IZDANJU

U ovom djelu, koje je proizašlo iz švajcarskih prilika, učinjen je, uglavnom, pokušaj da se razvije jedan metod prorede koji putem trajno najvećeg kvalitetnog prinosa može i treba da postigne i najveći prinos u vrijednosti.

Proreda u tome postiže potrebnu dopunu svoje suštine i svoga pojma. Ovdje izloženi šumskouzgojni zahvati u sastojini dosljedno proizlaze jedni iz drugih. Oni se na taj način međusobno dopunjuju te zajedno čine jedan tip gospodarenja, tzv. uzgojno gospodarenje proredom. Zahvati prorede tokom različitih stupnjeva razvoja sastojine različiti su prema njihovim različitim funkcijama i posebno su nazvani.

Dalje, proreda će se ovdje usmjeriti jedino prema cilju trajno najvećeg kvalitetnog prinosa. Ovakav smjer, neprekidno održavan tokom dugog života sastojina, dovodi ne samo do spoljnjeg, fenotipnog nego sa velikom vjerovatnoćom i do unutarnjeg, genotipnog poboljšavanja rase naših vrsta drveća u smislu postavljenog nam cilja.

Najzad, ova proreda se stavlja u središte šumskouzgojne djelatnosti, kuda i spada, jer u njoj doista i leži srž i suština uzgoja šuma.

Pored prorede u užem smislu, glavno težište stavljam na čišćenje, koje je u osnovi nešto drugo nego dosad uobičajeno prokresavanje i čišćenje. Ono radi toga i nosi poseban naziv. Pored toga, za današnju praksu, a još za izvjesno vrijeme, od najvećeg je značaja IV poglavlje, koje u zavisnosti sa ostalim, govori o proredi u nečišćenju sastojini.

Ovo djelo mnogo tvrdi, a ništa ne dokazuje u odnosu na staru praksu, i kao što je upravo utvrđeno, danas još često primijenjenu praksu šumskog gospodarstva. Ono, prema tome, nije naučno. Da je ipak napisano, razlog leži u iskustvom potkrijepljenom i studijom objašnjenom uvjerenju o ispravnosti njegovog cilja i puta. Zbog kompliciranosti šume, kao živog i izvanredno dugovječnog objekta, davanje potvrde za to autor rado prepušta budućnosti i saradnji budućih generacija šumara, koje će, od srca se nadamo, nas današnje, kako u naučnom tako i u praktično ljudskom pogledu, daleko premašiti.

Neka ovo djelo, i pored njegovih nedostataka, uspije da isto tako snažno podupre saznanje prave suštine prorede i njenog centralnog položaja u uzgoju šuma, kao i saznanje o izvanrednom značaju kvalitetnog prinosa u šumskom gospodarstvu.

Zürich, 22 maj 1934,

W. Schädelin

S A D R Ž A J

	Strana
Predgovor	3
Uvod	5
I. Njega mladika	10
II. Čišćenje	27
III. Proreda	41
1. Selektivna proreda	41
2. Progalna proreda	65
IV. Selektivna proreda u nečišćenoj sastojini	74
V. Uzgredne mjere za kvalitetno uzdizanje	83
1. Zaštita	83
2. Kresanje suvih grana	88
Završna riječ	101
Popis upotrebljene literature	103